

Asia: VN/724/2022

Luonnos hallituksen esitykseksi asumisneuvonnan tuesta vuosina 2023–2027 annettavasta laista

Asumisneuvonnan nykytila

Millaista asumisneuvontaa toimialueellanne on saatavilla?

KUUMA-seudun (Hyvinkää, Järvenpää, Kirkkonummi, Kerava, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula ja Vihti) eri toimijoilla jo olemassa vakiintuneita rakenteita ja pitkäaikaista paikallistason osaamista kyseisen tehtäväkentän parissa. Asumisneuvonnan vahvuus piilee sen ketteryudessa ja laajassa yhteistyöverkostossa. Asumisneuvonta on luonteeltaan verkostomaista ohjaustyötä, ja se rakentuu yhteistyössä vuokratyöyhtiöiden, sosiaalipalveluiden ja muiden toimijoiden, kuten järjestöjen, kanssa. Asumisneuvontaa tarjoavat erityisesti kuntien vuokratyöyhtiöt, hyvinvointialueelle siirtyvä sosiaalisektori, järjestöt sekä kuntien tarjoamana eri kohderyhmille suunnatuissa palveluissa.

Mitä tarpeita asumisneuvonnan saatavuuden parantamiseen tai kehittämiseen olisi toimialueellanne?

KUUMA-kunnat näkevät, että asumisneuvonnan kehittämisen osalta valtion tulisi erittäin tarkkaan arvioida regulaation lisäämisen tarvetta kunnille siihen kokonaisuuteen, joka on valtakunnallisesti juuri siirtymässä kunnilta pois ja on vahvasti kytköksissä sosiaalihuoltolakiin ja tätä kautta tulevien hyvinvointialueiden tehtäväkenttään.

Asumisneuvonnan lakisääteistämisen esitys liittyy pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelman tavoitteeseen asunnottomuuden poistamisesta kahdessa vaalikaudessa. Esitetyn tavoitteen saavuttamisen kannalta asumisneuvonnan järjestämisessä korostuu korkeatasoinen sosiaalihuollon ammattiosaaminen ja siihen liittyvät tukipalvelut sekä se, että asumisneuvonnan työntekijöillä on pääsy erilaisiin asiakastietojärjestelmiin. Lisäksi asumispalvelut on kirjattu kokonaisuutena sosiaalihuoltolakiin (§21). Lisäksi sosiaalihuoltolain §41 mahdollistaa asumisneuvonnan moniammatillisen yhteistyön viranomaisten välillä, ja tämä puoltaa myös asumisneuvonnan sijoittamista sosiaalihuoltolain piiriin.

Edellä esitetyin perustein KUUMA-kunnat eivät pidä asumisneuvonnan valtionavustusten kohdentamista kunnille perusteltuna. KUUMA-kunnat kuitenkin näkevät asumisneuvonnan turvaamisen tärkeänä, mutta katsovat, että valtionavustus tulisi kohdentaa hyvinvointialueille. Tässä mallissa asumisneuvonta olisi luonteva osa jo hyvinvointialueille kuuluvaa asumispalveluiden kokonaisuutta.

Lisäksi KUUMA-kunnat painottavat, että avustus ei saa olla välivaihe asumisneuvonnan lakisääteistämiseksi kuntien tehtäväksi.

Mikä on organisaationne oma rooli asumisneuvonnassa?

-

Lain tavoitteet

Miten hyvin esitysluonnos onnistuisi arvionne mukaan parantamaan asumisneuvonnan saatavuutta toimialueellanne tai yleisesti?

-

Miten hyvin esitysluonnos arvionne mukaan onnistuisi edistämään asumisneuvonnan laajentamista kaikkiin asukkaisiin asunnon hallintaperusteesta riippumatta?

-

Miten hyvin esitysluonnos arvionne mukaan mahdollistaisi erityisten asukasryhmien (mm. nuoret, maahanmuuttajat) tarpeisiin vastaamisen?

-

Vaikutukset alueellanne

Millaisia vaikutuksia esityksellä olisi organisaatiossanne järjestettävään asumisneuvontaan tai asumisen ohjaukseen ja sen rahoitukseen?

-

Järjestettäisiinkö asumisneuvontaa jatkossa arvionne mukaan (a) kunnan omana työnä vai (b) ostopalveluna (minkä tahojen kanssa)?

-

Avustuksen käyttötarkoitukset

Asumisneuvonta Suomessa -selvityksen (2019) mukaan ARA-kantaa koskevat valtionavustukset (0,9 miljoonaa vuosittain) ovat kattaneet 11 % asumisneuvonnan kokonaisrahoituksesta. Vuonna 2022 myönnettävissä on 3 miljoonaa euroa, joka kohdennetaan asumisneuvonnan laajentamiseen ja kehittämiseen. Nyt lausuntokierroksella olevan esitysluonnoksen mukaan vuoden 2023 alusta lähtien myönnettävissä olisi 4 miljoonaa euroa, josta voitaisiin avustusta kohdentaa myös olemassa olevan

asumisneuvonnan kuluihin. Kannatatteko tätä ratkaisua vai tulisiko avustusta jatkossakin myöntää vain uuteen asumisneuvontapalveluun ja asumisneuvontapalvelun laajentamiseen tai kehittämiseen? Miksi?

-

Vapaa sana

Mitä muuta haluatte lausua esitysluonnoksesta? Tässä voi myös antaa mahdolliset pykäläkohtaiset kommentit.

-

Hokkanen Olli
KUUMA-seutu liikelaitos